

Lietuviais esame mes gimę
Lietuviais norime ir būti
Tą garbę gavome užgimę,
Jai ir neturim leist pražūt!

METAI VII | SÃO PAULO, 1941 M., AGOSTO - RUGPIUTIS 29 D.

Adressas: CONVENTO SANTO ANTONIO DO PARY, São Paulo.

Nr. 35 (310)

VOKIEČIAI JAU VERŽIASI LENINGRADAN!

KARAS RYTU FRONTE

Pradėsime apžvalgą nuo pat pietinio fronto sparno — Juodųjų jūrų — ir trauksime Suomijos ežerų link.

Ukrainoje vokiečiai atstūmė rusus į kairįjį Dniepro krantą ir paėmė garsiąją Dniepropetrovsk elektros jėgainę ir miestą, o taip pat ir Saporožę, kur padarytos milžiniškos užtvankos. Užtvankas rusai paliko, bijodami paleisti Dniepro vandenį, o jėgainės kai kuriuos įrengimus sprogdino. Vokiečiai jau keliose vietose perėjo Dnieprą ir parodė, kad rusų buvo tuščios viltys juos sulaukyti ties šia didžiule upe — pačios gamtos tvirtovė. Vokiečiai dar kartą pasirodė nepalyginami meistrai visokios rūšies tvirtovėms imti.

Odessoje rusai tebesilaiko, nes vokiečiai čia jų nė nepuola. Iš visų pusių apsupti ir jūros vandenyse užtvėrti, jie nebeturi jokio išėjimo ir be mūsų pasiduos.

Ties Gomel rusai gavo naują didelį smūgį, sukisę daugiau 30.000 nelaisvių ir daugybę palikę kovos lauke. Šiomis operacijomis vokiečiai siekė ištiesinti liniją pietų ir vidurio frontuose.

Visas puolimo centras šiuo metu yra šiaurėje — Estijos fronte ir prie Leningrado. Iš Estijos nebelikę nieko. Rusai uždegė Talliną, o provincijoje taip pat degina viską. Estijoje nebeliko ne tik žmonių, nebeliko nei gyvulių, nei namų, nei medžių — nieko. Galima sakyti, kad „globėjai“ šią tautą jau baigė išnai kinti Vokiečiai ima paskutines strategines pozicijas lemiamam Leningrado puolimui. Užimtas Baltisk uostas, užimta Narva, vokiečiai priartino prie Kronštato. Kiek žemiau užimta Luga ir Velikij-Luki. Ties šia vieta į rytus jau perkirstas Leningrado — Maskvos geležinkelis. Tuo tarpu suomiai jau nusliejo į Ladoga ežero pietinę dalį ir braujasi Leningradan iš rytų! Kiekvienu momentu laukiama, kad vokiečių karo vadovybė įsakys pulti senąją carų sostinę — Petersburgą.

Tuo tarpu visame fronto ruože smarkiai lįja: besiantinančio rudens ženklas.

Mūsų mylimą Dirigentą ir viso Kolonijos jaunimo didįjį Draugą, lietuviškos kultūros ir meno neįstantį mūsų padangę Darbininką, lietuvių inteligento šviesų pavyzdį ir taurųjį Idealistą —

Feliksą Girdauską

vardinių progą nuosirdžiai sveikiname ir Aukščiausiojo prašome Jam tik vieno dalyko: sveikatos, daug sveikatos!

L.K.J.S.B. „VYTIS“ Valdyba
Visų Chorų Choristės - ai
Dramos Kolektyvas
Narės - iai.

lėktuvai neišardytų posėdžių... Vokiečiai iš to skaniai juokiasi ir pataria rusams rūšius mūryti ne Maskvoj, o anapus Uralo, nes ko Maskvoje baigs, jais tikrai rusams ir anglams neteks naudotis.

Iš viso, anglių ir amerikiečių pagalba yra tikrai „para o inglez ver“.

Konferencijoje dalyvautų Rusija, Anglija, Amerika ir Kinija.

TALINAS. — Vokiečiai užėmė Estijos sostinę Taliną. Talinas — svarbus uostas ir strateginis punktas. Prie Talino ir Baltisk sunaikinta 19 rusų transporto laivų ir 6 naikintuvai. Rusų karo laivynas suvarytas į Suomijos įlanką neturi jokio išėjimo. Vokiečiai puola Dageo ir Ozelio salas.

VICHY. — Prancūzijoje įsteigtas specialus tribunolas visiems Prancūzijos pralaimėjimo kaltininkams teisti. Šis tribunolas svarsto kolkas tikrai komunistų bylas, kurie agita vo karo metu už Hitlerį, nes jiems taip elgtis buvo įsakyta Maskvos. Pirmieji apkaltinti komunistai jau nuteisti mirties bausme.

HELSINKIS. — Suomiai atsiėmė ir rusų gražųjį savo Viipuri (Viborg).

Gerb. Skaitytojai,

Kolkas negavome jokio atsakymo iš Rio į mūsų prašymą leisti „Šviesa“ ir toliau eiti lietuvių kalba. Gal valdžia mūsų prašymą patenkins, o gal atmes — nežinome. Daugelis mūsų Skaitytojų atsiliepė, ir beveik visi pasakė, kad neapsimoka leisti laikraštį portugaliskai. Jei ne gausime leidimo — sustabdysime „Šviesą“, ir tai skaudama širdimi padarysime. Tuo atveju prašome Gerb. Skaitytojų, kurie susimokėjo visiems metams prenumeratą, prausti, kam paskirti likusiam ligi galio metų laikui priklausantią prenumeratos pinigų dalį.

Redakcija.

Prof. Pranas Dovydaitis

Paskiausios žinios iš Lietuvos sako, kad jis buvo svarbiausias sukilėlių organizatorius, slapta juos verbavęs ir ginklavęs dar rusų bolševikams ir žydams siautėjant mūsų Tėvyneje.

Tokią išvaizdą, kokią paveiksle matome ir kuri yra beveik bandiška, šiam Lietuvos profesoriui davė tautininkų banditai. Nepaisant, kad prof. Pranas Dovydaitis buvo pasirašęs Lietuvos Nepriklausomybės aktą, kad buvo penkių mokslinio turinio laikraščių redaktorius (!) dalyvavo visoje mokslinėje Lietuvos ir užsienių spaudoje, buvo vienas darbščiausių Lietuvos žmonių, ateitininkijos tėvas ir didžiausias kaimo jaunimo — pavasarininkų — prietelis ir rėmėjas, jų reikalais apvažinėjęs visą Lietuvą — nepaisant net to, kad jo vardas plačiai užsieniuose buvo žinomas, Smetonienės satrapai ši vyra be paliovos persekiojo, tautininkų šunes riejo, policija kiekvieną žodį ir žingsnį sekė, žvalgyba ir partijai besilaizantys komendantai kalėjimuose pūdė vien už tai metoną reikia pastatyti prie gedos stulpo!! Šis Lietuvos inteligentijos žudikas pirmas movė per žalią sieną, o tas „valstybės“ (tai yra degeneratų gaujos, kuri buvo pasivadinsusi „mi totvininkai“) „priesas“ pakėlė savo krašte visas Tautos nelaimes ir organizavo didįjį sukilimą. Štai, kas žodži is, o kas darbu mylėjo Tėvyne!

Cia matome prof. Praną Dovydaitį po pusantro mėn. Fajorų (Klaipėdos krašte) ir Marijampolės kalėjimuose atliktos „bausmės“ už pasakytą kalb pavasarininkams 1932 m. Po to prof. Pr. Dovydaitis buvo pašalintas iš universiteto, nes ta aukštojo mokslo istaiga buvo pavesta tautininkų lėlių teatrui, kur „išminti“ gausiai bėrė toki mokslininkai, kaip Izidorius Tamosaitis, Julius Smetona ir kiti jiems panašūs „autoritetai“. Prof. Pr. Dovydaitis apsigyveno savo ūkely (žemės buvo gausės, kaip savanoris). Amerikos lietuviai pastatydino „ūky“ trobesius.

Telegramos

LONDONAS. — Anglai įteikė ultimatumą prancūzų Somalijai, reiki kalaudami prisidėti prie Gen. De Gaulle. Anglai taip elgiasi todėl, kad Abisinijoje italai vėl pradeda smarkiai pulti.

Anglai keistai kariauja: Libijoje ir Abisinijoje padarė nedovanotiausių klaidų. Nuveikę visą Libiją, paliko italams Tripolio bazę, nuveikę Abisiniją, paliko juos prie Gondar. Dabar skaudžiai savo klaidas apmoka.

TEHERANAS. — Pirmadienio ankstu rytą anglai su rusais puolė Iraną (Persiją). Nedidelė iraniečių kariuomenė priešinosi, bet ne ką galėjo padaryti stipriai ginkluotiems gen. Wawell pulkams. Iranas, tris dienas pasikovęs, pakeitė vyriausybę ir paprašė taikos.

Iraną puldami, anglai parodė, kad jie negeresni už vokiečius, kai jų pačių kailis pavojuje. Irano vienintelė kaltė buvo ta, kad ten yra gausūs naftos šaltiniai. Nežinia dar, ką pasakys vokiečiai, sutraukę labai daug kariuomenės į Balkanus, ypač Graikiją. Tiesioginis pavojus dabar Turkijai; atsidūrusi tarp dviejų galingų priešų, turės apsispręsti. Ligi šiolei turkai pasirodė esą gabiausi visam pasauliui politikai, sumaniai abu priešus išnaudoję ir neutralumą išlaikę.

VICHY. — Prancūzijoje kyla galimas judėjimas prieš marš. Pétain ir vokietininkus. Garsaus politiko Herriot vadovaujami, buvo susirinkę slapto posėdžio paleisto parlamento atstovai. Tuo pačiu metu vokiečių okupuotam Versalyje jaunas prancūzas Collete, 21 m. amžiaus, revoliucinio sūviais sužeidė garsųjį Lavalį ir Deat. Dar buvo sužeistas vienas pulkininkas ir jo palydovas.

Visoje neokupuotoje Prancūzijoje areštuota 100.000 prancūzų, slaptos teroristinės organizacijos narių. Prancūzijoje badas. Gen. De Gaulle kasdien vis daugiau susilaukia šalininkų.

BERLYNAS. — Vokiečiai paėmė Ukrainoje Otšakov uostą, esantį prie pat Odessos. Apie Odessą lankas vis labiau veržiamas. Rusai neturi pro kur išbėgti! Paskutinės žinios: Odessą pradėjo mušti vokiečių lėktuvai.

BERLYNAS. — Karo rytuose balansas: 4 milijonai užmuštų, 1.215.000 b. laisvių, 14.000 tankų, 15.000 patrankų, 11.250 lėktuvų. Visuose frontuose rusai bėga didžiausioje ne tvarkoje.

Iš to mes galime susidaryti vaizdą, kiek ginklų turėjo Rusija, jei dar po tokių astronominių pralaimėjimų įstengia priešintis. Vokiečiai pripažįsta, kad rusų karo mašinai pasijudinus Rytprūsų link, būtų buvę kurkas sunkiau ji sulaukyti. Bet Hitleris užbėgo Stalinui už akių. Dar ir dar pasitvirtina tiesa, kad ginklai be žmogaus nieko nereiškia. Be to, rusų organizacija yra tokia primityvi, kad jie jokiu būdu neįsistengė išlaikyti ilgesnio karo atsitolinę savo bazių.

MASKVA. — Kad vakarų demokratiškos rusus tikrai žodžiais „re mia“, matyti jau iš to, kaip eina žadėtoji „pagalba“... Pasirodo, demokratai nieko nedarė be konferencijos, o konferencija galės įvykti Maskvoje neankščiau rugsėjo mėn. vidurio. Matyt, rusai ligi to laiko pasistengs pastatyti ištaigingus rūsius „buržuų“ atstovams, „kapitalistinėms kiaulėms“, kad vokiečių

Skaitykite „Šviesa“

Ar jau girdėjote apie ko- lonizaciją Paranos Šiaurėje?

Apie Paranos estado šiaurės sritį daug kas kalba ir pasakoja, tačiau lietuviams, suinteresuotiems kolonizacija ir įsikūrimu žemės ūkyje nepatartina klausyti jokių kalbų, o reiškia nuvažiuoti į vietą ir patems įsitikinti.

SIAURĖS PARANOJE visur žemė aukščiausios rūšies, „terra roxa“, padengta stambiu ir puikiu mišku.

SIAURĖS PARANOJE anglų kolonizacijos kompanija Cia. de Terras Norte do Paraná turi pusę milijono akterių geriausios žemės. Labai sveikas klimatas, puikus vanduo, geležinkelis ir automobilių keliai šioje vietoje, aukštos ūkio gaminių kainos. Visa mėsos medžiaga galima parduoti vietoje, kur veikia 52 lentyninės. Nuosavybės dokumentai garantuoti. Žemė parduodama išsimokėjimui 4–5 metams po 650 milreisu už alkerį (apie 2 su puse ha). Vietos labai gražios ir lygios. Duodami nemokamai biletai važiuojantiems apžiūrėti žemių.

Dėl smulkesnių informacijų ir nemokamų bilietų galima kreiptis asmeniškai ar laišku pas kompanijos įgaliotinį **ST. VANCEVIČIU**, RUA AFONSO PENA, 289, S. PAULO Tel. 4-8371. Iš São Paulo į Šiaurės Paraną galima važiuoti gegužės 26, birželio 16, liepos 7 ir 28, rugpjūčio 18 ir rugsėjo 8 dieną.

P A S T A B A: Paranos šiaurėje jau turi pirkę omė apie 40 lietuvių šeimų.

VERPĖJOS!

Atsiliepkite, kurios sutinkate imti i namus verpti linus rankinėmis masinomis (rateliais). Kiekviena verpėja gaus ratelį ir linų. Mokama už verpalus (kilogramais) pagal susitarimą. Sutartis bus daroma tikrai su mokančiomis šio darbu ir ji dirbusiomis. Nepra-leiskite progos namuose ušsidirbti pinigų!

Informacijų kreipkitės i Lietuvos Katalikių Moterų Draugios Valdybą pas Sėseles Pranciškietes, Rua 7, Nr. 56, Vila Zelina, ar „ŠVIESOS“ Redakcijon.

„Šviesa“ platini-
gerą darbą skatini!

**D-ras
A. Jazara Snege**

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.)
Vidaus, veneros ir moterų ligų specialistas. Chirurgija. Priėmimas nuo 9–12 v. ryto ir 3–7 v. v. Ladeira Porto Geral 106, 2 antras salės 4 ir 5. (kampas rua Boa Vista e 25 de Março). Gyv. butas ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068.

Antonia Ruiz

Pribuvėja--Slaugytoja
Diplomuota São Paulo universiteto.

**RUA QUATRO, 61
VILA ZELINA.**

M. M. KOGANO LABORATORIJA

MEDECINISKAS ISTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapimo ir išmatų.
Sifilio ir gonorėjos nustatymas.
RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 242 3-as aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9–12 ir 3–7. Sekmadieniais 10–12

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:
TRIPERIS (Visose stadijose—aštrus ir kroniškas), SIFILIS
Greitas ir moderniškas gydymas.
Priėmimas nuo 9–12 ir nuo 2–7. Sekmadieniais 11–12.
Lengvos mokėjimo sąlygos.
RUA BARÃO DE ITAPETINGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.
Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Sklypai daržams

Nauja Gleba

Netoli stoties Carvalho de Araujo, prasidėjo pardavimas naujos žemės mažiems ūkiams—daržams, kur jau didelė dalis yra naudojama įvairia ūkio kultūra. Čia pat yra keliolika ūkininkams naujakūriams pastatytų namų, kurie taip pat par duodami drauge su žeme išsimokėjimui. Pirmą mėn. pirksite žemės sklypus daržams ar ūkiams, aplankykite čia siūlomus sklypus ir įsitikinkite jų nauda.

Raštinė: Rua José Bonifácio, 98—1° andar—sala 4 Tel. 2-7549 S. Paulo. Sekmadieniais ir šio kiandieniais įtisia savatę galima teirautis ietoje, krautuvėje prieš Carvalho de Araujo stotį pas ANTONIO KIRSTEN.

Traukiniai iš stoties Norte tiekina: 7,19, 9,25; 10; 11,45; 14,04. Įregistruota nr. 45 iš 10-12-38, trečioje apylinkėje.

Vaistinė Dom Bosco

Savininkas Juozas Lukoševičius
Didelis pasirinkimas įvairių rūšių vaistų — vietinės gamybos ir užsieninių. Taip pat yra parfumaria. Kainos minimalios. Lietuviams duodama nuolaida!

Rua Bom Pastor, 18, Ypiranga
Tel.: 3-0100

Dr. Borís Chipiakoff

RUA YPIRANGA, 193 (kertė rua Santa Ephigenia)
Tel. 4 0316
Vidujinės, nervų, odos ligos. Speciali venerinių ligų klinika. Visiškas genorėjos išgydymas per 10–15 dienų su garantija. Konsultorija atidaryta nuo 3 iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Lietuvių Jaunime,

Dantistė LEVKOVIC

Su ilga praktika Europoje ir čia, São Paulo, gydo dantis be jokio skausmo, traukia taip pat be skausmo 25000, įveda parcelano ir sidabro plombas už 10000 su pilna garantija.

R. Silva Pinta 264.

PAULO AMBRAZEVIČIUS
RUA CICLAMES nr. 52
Vila Bella.

Laikrodžių Gydytojas

Lietuvis Pijus Radzevičius
Gydo „susirgusius“ įvairių firmų ir visokių rūšių laikrodžius. Taiso ir įveda naujas dalis pagal reikalą. Laikrodžius išvalo ir jie vėl įgauna naują išvaizdą ir šjimo tikslumą.
Be to, taiso apirankes, auskarus, žiedus ir kitus panašius daiktus.
Darbas sąžiningas ir garantuojamas. Lietuviams duodama nuolaida. Užėiki te ir ištikinsite!
Pijus Radzevičius
Rua 9 — Nr. 9
Villa Zelina

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

Isteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinime o taip pat su dažais. Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš senų fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT
Rua São Caetano 447
(senas nr. 103) Tel. 4-5576
SÃO PAULO

